

Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet

Vår dato
11.10.2019

Vår referanse
2019/00257-6

Vår saksbehandler
Sonja Elin Kleven Jakobsen/94080674

Deres referanse

Innspill om kunnskapsinnhenting og regulering av fisket etter pigghå i 2020

Norges Fiskarlag viser til at organisasjonen over lengre tid har jobbet med å få til mer praktiske rammevilkår knyttet til pigghå. I brev av 12.12.2016 påpekte Norges Fiskarlag bl.a. følgende:

«Norges Fiskarlag har de siste årene krevd at det må innhentes mer kunnskap om pigghå i norske farvann, uten at dette er fulgt opp på en slik måte at kunnskapen kan være bærebjelken i forvaltning og regulering. Det vises bl.a. til Fiskarlagets seneste henvendelse om dette i landsstyrevedtak av 27.10.2016.

Norges Fiskarlag er kjent med at Fiskeridirektoratet er i gang med en evaluering av reguleringen av pigghå, og at dette arbeidet blir ferdigstilt i første kvartal 2017, med påfølgende invitasjon til næringen for drøfting av alternative reguleringstiltak. Jfr. brev fra Fiskeridirektoratet til Fiskarlaget Vest datert 18.11.2016.

Fiskenes langs deler av kysten har over flere år registrert store innsig av pigghå som fører til store problemer med å avvike andre fiskeri. Gjeldene tillatt bifangst som avregnes over en lengre periode er ikke en tilfredsstillende løsning for svært mange fiskeri langs kysten hvor pigghå opptrer.

Den siste tiden har det vært registrert svært mye pigghå, noe som har ført til at fiskerne ikke har mulighet til å drive andre fiskeri og må avslutte.

Norges Fiskarlag er kjent med at også Havforskningsinstituttet ønsker å få bedre kunnskap om pigghåen i norske farvann, men så langt har det ikke vært mulig å etablere et opplegg som framskaffer nødvendig systematisk informasjon, eksempelvis gjennom et prøvefiske eller merkeforsøk. Det er heller ikke etablert noe opplegg for å innhente og bearbeide de data som fiskerne kan bidra med fra fiskeri hvor pigghå utgjør et stort problem.

Norges Fiskarlag krever at fiskere som plages med pigghå blir tatt på alvor, slik at også de kan fortsette fisket langs kysten. Situasjonen i dag er flere plasser mildt sagt forvilet, der fiskerne legger fartøy ved kai som følge av pigghå-plagen i redskapene.»

På Reguleringsmøtet i juni d.å. ble det fremlagt et orienteringsnotat om fisket etter pigghå fra Fiskeridirektoratet. Her fremgikk det bl.a. at:

«I juli 2018 ba Fiskeridirektoratet Havforskningsinstituttet om en ny vurdering av forvaltningen av pigghå etter at Havforskningsinstituttet i perioden 2014-2018 hadde mottatt støtte fra Fiskeridirektoratet til å samle inn og opparbeide pigghåprøver fra norske mottak.

Formålet med prøvene var å etablere en basiskunnskap om hvilke deler av bestanden som utnytter ulike deler av norske kystfarvann gjennom året. Havforskningsinstituttet skrev i sin tilbakemelding den 20. desember 2018 (vedlagt) at denne kunnskapen vil kunne gi grunnlag for forvaltningstiltak som reduserer fiskernes problemer

med bifangst, og vil også gi viktig input til den analytiske bestandsmodellen som benyttes av ICES til å estimere bestandsstørrelse og gi beskatningsanbefaling. I tilbakemeldingen fra Havforskningsinstituttet kommer det frem at det er betydelig usikkerhet knyttet til bestandsanalysen av pigghå.

Basert på tilbakemeldingen fra Havforskningsinstituttet finner Fiskeridirektøren ikke at det er rom for å foreta endringer i reguleringen av pigghå som vil medføre et større uttak av pigghå enn gjeldende regulering åpner for.»

Havforskningsinstituttet foreslår i sin rapport flere konkrete tiltak, og vi kan i rapporten bl.a. lese følgende:

Vedr. område og sesongbegrensninger

Som beskrevet i herværende rapport, så ansees det som viktig å spesielt begrense uttaket av store, gravide hunnfisk. Disse forekommer imidlertid relativt jevnt fordelt langs store deler av kysten, slik at eventuelle områdebegrensninger i garnfisket vil måtte bli svært omfattende. Det er imidlertid en klar sesongvariasjon i forekomst av gravide hunnfisk, med topp i august - desember. Det vil derfor trolig være mer effektivt å forvalte pigghåbestanden med sesong og størrelsesbegrensninger enn med områdebegrensninger. Som et enkelt tiltak anbefales det å innføre en maksgrænse på 100cm. Dette vil formodentlig ytterligere redusere insitamentet for å ikke unngå bifangst av gravide pigghå.

Vedr. bifangst i rekestrål med rist

Pigghå er 20-25 cm eller mer når de blir født, og de er derfor relativt store i forhold til yngel av annen fisk. Selv om det ikke foreligger egne forsøk med sorteringsrist på pigghå, så er det rimelig å anta at en rist vil redusere fangsten betydelig. Imidlertid har vi ikke informasjon som tyder på at det er et stort problem med bifangst av pigghå i rekestrål, og vi vil derfor i utgangspunktet anbefale at hovedfokus i reguleringssammenheng settes på konvensjonelle redskaper, og spesielt på garnfiske. En eventuell tillatelse til å beholde bifangst av pigghå i rekestrål bør følges opp med krav til registrering, samt med dedikerte forsøk for å beregne dødelighet som følge av kontakt med sorteringsristen.

Vedr. videre arbeid med pigghå

Det planlegges metoderevisjon i ICES (benchmarking) i 2020 av bestandsanalysen som benyttes på pigghå og Havforskningsinstituttet vil bruke 2019 til å undersøke ulike mulige bestandsindekser basert på egne tokt, Referanseflåten og landingene. Vi vil vurdere ulike modeller for datafattige situasjoner. Så langt har det imidlertid vist seg å være lite informasjon i egne tokt og landingene. En helt foreløpig indeks basert på garnfiske i Referanseflåten (se figur under over landinger per enhet innsats (LPUE)) viser et mønster som er stikk i strid med all øvrig informasjon om bestandsutviklingen, både den som formidles av ICES og i den herværende rapporten.

Norges Fiskarlag er ikke enig i Fiskeridirektoratets konklusjon om at det på bakgrunn av tilbakemeldingen fra Havforskningsinstituttet ikke er rom for å foreta endringer i reguleringen av pigghå som vil medføre et større uttak av pigghå enn den foreliggende reguleringen av pigghå åpner for.

Norges Fiskarlag har vært i kontakt med Havforskningsinstituttet 15. oktober d.å. vedrørende metoderevisjonen som det er forespeilet at ICES skal ha i 2020. Havforskningsinstituttet kan opplyse at det er usikkert om metoderevisjonen blir foretatt i 2020 eller 2021. Revisjonen har blitt forskjøvet flere ganger, og en av grunnene til dette er mangel på data.

Norges Fiskarlag er av den oppfatning av at dette bør kunne avhjelpest ved at man i tillegg til den data som fremskaffes av referanseflåten, også settes inn ressurser i form av et forsøksfiske på pigghå slik at vi kan skaffe de dataene som trengs for å få gjennomført metoderevisjonen som ICES har planlagt. Slik situasjonen er nå foreligger det et råd fra ICES fra oktober 2018 som anviser at det ikke må drives

et direkte fiske etter pigghå verken i 2019 eller 2020. Dette rådet vil neppe endre seg dersom vi ikke fremskaffer mer data, og Norges Fiskarlag anmoder Fiskeridirektoratet på det sterkeste om å innføre tiltak slik at vi kan få gjennomført metoderevisjon av bestandsanalysen for pigghå.

Fiskarlaget konstaterer også at Fiskeridirektoratet i sin presentasjon av saken om økosystembasert forvaltning på Reguleringsmøtet i juni 2019 bl.a. konkluderte med følgende i avsnitt 2.2.1 Støtte til bestandsforskning;

«I bestandsprioriteringene for 2019 er pigghå, sjøpølse, skater og rokker, vanlig uer og ål oppført med referansen «Se vedlagte handlingsplan». Videre har leppefisk vært fulgt opp med prosjektmidler og behovet for mer forskning på blålange ble diskutert i reguleringsmøtet våren 2018. Det er besluttet å ikke gi prosjektstøtte til bestandsforskning i handlingsplanen for 2019.»

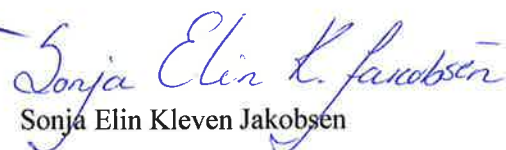
Under henvisning til foranstående gjennomgang mener Norges Fiskarlag at det nå er på høy tid å komme videre i kunnskapsinnhenting og forvaltningen av pigghåbestanden. Vi krever derfor at Fiskeridirektoratet må se på tiltakene som Havforskningsinstituttet foreslår i sin rapport, og ikke kun konstatere at det ikke er rom for endringer i pigghåreguleringene når det fremlegges konkrete forslag til forvaltningstiltak som kan redusere fiskernes problemer med bifangst av pigghå

Norges Fiskarlag krever videre, på bakgrunn av rapporten som kom fra Havforskningsinstituttet i forbindelse med Reguleringsmøtet i juni d.å., en ytterligere liberalisering av bifangstbestemmelsene og en iverksetting av et prøvefiske på pigghå, slik at forskningen kan få nødvendige biologiske data for å kunne vurdere bestandsutviklingen Vi anmoder også at forvaltningen sammen med næringen fortsetter arbeidet med å utvikle en forvaltningsplan for pigghå.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Birger Jørgensen

Sonja Elin Kleven Jakobsen

Kopi til: Medlemslagene
Landsstyret
Havforskningsinstituttet

